

**Uchwała Nr XXVI/143/26
Rady Gminy Marcinowice
z dnia 17.02.2026r.**

w sprawie zatwierdzenia Sołeckiej Strategii Rozwoju Wsi Biała.

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 6a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153)

Rada Gminy Marcinowice uchwała co następuje:

§1

Zatwierdza się Sołecką Strategię Rozwoju Wsi Biała na lata 2026-2033 stanowiącą Załącznik nr 1 do niniejszej uchwały, przyjętą Uchwałą zebrania wiejskiego miejscowości Biała z dnia 30 stycznia 2026 roku.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE
do Uchwały Nr XXVI/143/26
Rady Gminy Marcinowice
z dnia 17.02.2026r.

w sprawie zatwierdzenia Sołeckiej Strategii Rozwoju Wsi Biała.

Celem nadrzędnym opracowanego programu jest żeby wieś stała się nowoczesną, świetnie skomunikowaną miejscowością, która skutecznie połączy rozwój techniczny z dbałością o relacje międzyludzkie. Bazując na zasobach wsi, jej atutach powinien zostać osiągnięty stan, w którym mieszkańcy będą utożsamiać się ze swoją miejscowością, skutecznie wykorzystywać nabytą wiedzę i umiejętnie pozyskiwać środki finansowe do realizacji zaplanowanych projektów. Dokumenty określają kierunki rozwoju wsi oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców.

**DOLNY
ŚLĄSK**

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

**SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU WSI
BIAŁA
W GMINIE MARCINOWICE
(na lata 2026-2033)**

Nad Sołecką Strategią Rozwoju Wsi pracowali:

1. Małgorzata Jurek
2. Alicja Firlej
3. Sylwia Michnik
4. Emilka Łukuć--Szmytka
5. Marcin Malinowski

Moderatorzy:

Krzysztof Szustka, Edyta Mulka-Gonera

Koordynator gminny:

Dagmara Gorłowska

SPIS TREŚCI

ANALIZA ZASOBÓW	3
ANALIZA SWOT.....	7
WIZJA ROZWOJU WSI NA LATA 2026-2033.....	9
PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ROZWOJU WSI.....	10
PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ROZWOJU WSI NA LATA 2026-2033	11
DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA	13

ANALIZA ZASOBÓW

Zasoby – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Zwrócić uwagę na elementy specyficzne i rzadkie (wyróżniające wieś).

Opracowanie: Ryszard Wilczyński

Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu		
		M a ł e	D u ż e	wy ró ż n i aj ą c e
Przyrodniczy				
walory krajobrazu, rzeźby terenu				
stan środowiska	Bez zanieczyszczeń teren wykorzystywany rolniczo i rekreacyjnie	x		
walory klimatu	Duża ilość zieleni , atrakcyjne położenie u podnóża Góry Ślęży – Ślężański Par Krajobrazowy, daje to możliwości rozwinięcia turystyki		x	
walory szaty roślinnej	Jesiony, dzikie bzy, lipy, dęby, drzewa owocowe	x		
cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	Ślężański Park Krajobrazowy		x	
świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	Dwie pasieki pszczół, zwierzyna leśna- zające, dziki sarny		x	
wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)				
wody podziemne				
Gleby	gleby brunatne i bielicowe, glina		x	
kopaliny				
walory geotechniczne				
Kulturowy				
walory architektury (rodzaj zabudowy)	Stare budownictwo - Zabudowa budynki jedno i dwu kondygnacyjne wykonane z jednolitego materiały jakim jest cegła , pokryte tynkiem z ozdobnymi gzymsami , przeważnie ustawione kolenicowo do kierunku drogi , dachy dwuspadowe o nachyleniu 45 stopni , pokryte dachówką ceramiczną. Kolory elewacji są różne . nowa zabudowa – nowoczesne domy , ocieplone , posiadają odnawialne źródła energii fotowoltaika		x	
walory przestrzeni wiejskiej publicznej (zabudowa zwarta lub rozproszona)	Zabudowa jednorodzinna, budynki stawiane osobno , posesje ogrodzone ,kilka starych większych budynków rodzinnych		x	
elementy krajobrazu (wzniesienia, aleje itp.)	Skwerek przy siłowni zewnętrznej – miejsce spotkań i odpoczynku dla os starszych i dla dzieci		x	
walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	Przy domach zadbane ogródki, dużo kwiatów i zieleni		x	
zabytki i pamiątki historyczne	Krzyż pokutny maltański , stare domy nr 3, 9, 11 , 13, 16 , 18 , 22 , 30 , 38, 39 , 49 , 44 Posiadamy 3 figurki o charakterze religijnym , jedna w bardzo złym stanie		x	

osobliwości kulturowe	Kaplica P.W. Podwyższenia Krzyża Świętego			
miejsca, osoby i przedmioty kultu	Osada Makoszy			x
święta, odpusty, pielgrzymki				
tradycje, obrzędy, gwara	Dzień seniora, piknik rodzinny, dożynki		x	
legendy, podania i fakty historyczne				
przekazy literackie	Książka O BIAŁEJ „OCELENIE OD ZAPOMNIENIA,,			x
ważne postacie i przekazy historyczne				
specyficzne nazwy				
specyficzne potrawy				
Produkty lokalne i regionalne				
dawne zawody				
Obiekty i tereny				
działki pod zabudowę mieszkaniową	Tak ok 50		x	
działki rekreacyjno - letniskowe	Tak kilka		x	
działki pod zakłady usługowe i przemysł	Tak kilka		x	
działki gminne na cele społeczne	tak		x	
pustostany mieszkaniowe	tak		x	
pustostany przemysłowe	tak		x	
tradycyjne nie użytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)	Stodoły , kuźnia		x	
miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego	tak		x	
Inne				
Infrastruktura społeczna				
plac publicznego spotkań, festynów	Świetlica wiejska przy placu zabaw , plac zabaw, boisko		x	
sale spotkań, świetlice, kluby	Świetlica wiejska		x	
miejsca uprawiania sportu	Boisko sportowe trawiaste, boisko betonowe		x	
miejsca rekreacji	Skwerek , plac zabaw, wiata stara na placu zabaw do wymiany boisko		x	
ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne	Ślężański szlak zielony turystyczny		x	
szkoły				
przedszkola				
biblioteki				
placówki opieki społecznej				
placówki służby zdrowia				
Infrastruktura techniczna				
wodociąg	Stacja uzdatniania wody - przepompownia	x		
Kanalizacja i inne rozwiązania	Szamba, przydomowe oczyszczalnie	x		
drogi (nawierzchnia, oznakowanie oświetlenie)	Asfalt , szuter , oświetlenie uliczne lampy	x		
chodniki, parkingi	Chodnik tak – przez główną część wsi , na wyjeździe w stronę Chwałkowa brak chodnika i		x	

	oświetlenia, w stronę Zebrzydowa częściowo jest chodnik bez oświetlenia			
przystanki	2 przystanki	x		
Dostęp do technologii teleinformatycznych	Internet radiowy	x		
Inne	Słaby zasięg	x		
Gospodarka, rolnictwo				
Miejsca pracy (gdzie, ile?)	Mechanik samochodowy Biała 35,, FIGZAR,, Transport samochodowy – usługi transportowe Biała 35 Magtechnik Biała 22A 123labs.eu Biała (stara owczarnia) Spółdzielnia Rolnicza Biała 21 Psycholog,, siła spokoju Biała 81 F Rozarium szkółka drzewna Biała 43 E		x	
znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe. i ich produkty	jw		x	
gastromia				
miejsca noclegowe	2 ,, Domki w Białej ,, nr 28N, 28 O		x	
gospodarstwa rolne (liczba)	20		x	
uprawy hodowle				
możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne				
zasoby odnawialnych energii	Fotowoltaika	x		
Środki finansowe i pozyskiwanie funduszy				
środki udostępniane przez gminę (np. fundusz sołecki)	Fs 2026r. 42 234,78 zł			x
środki wypracowywane (np. projekty)	2 projekty LGD ŚLĘŻANIE pisane przez KGW BIAŁA 8 000 zł , 13500 ZŁ			x
Środki rzeczowe				
Inne				
Mieszkańcy (kapitał społeczny i ludzki)				
Liczba mieszkańców	419		x	
Autorytety i znane postacie we wsi				
Krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą				
Osoby o wyjątkowej wiedzy lub umiejętnościach ważnych dla sołectwa, m.in. informatycznych				
Przedsiębiorcy, sponsorzy				
Organizacje pozarządowe, grupy nieformalne	KGW BIAŁA			x
Zespoły artystyczne, twórcy				
Kontakty zewnętrzne (np. z mediami)	Profil na fb		x	
Współpraca zagraniczna i krajowa				

Aktywność sołectwa (imprezy i wydarzenia cykliczne, działalność edukacyjna, działania na rzecz wsi)	Dzień seniora , karnawał dla dzieci , zabawa karnawałowa , andrzejkowa, sylwestrowa dla dorosłych ,pożegnanie lata, dzień kobiet, warsztaty tematyczne dla dzieci i dorosłych, straszne dyniory , zajęcia sensoryczne , Mikołaj			x
Sukcesy sołectwa (nagrody, dyplomy itp.)				
Inne				
Publikatory, lokalna prasa				
Książki, przewodniki				
Strony www, media społecznościowe (nazwa, adres)	Profil na fb		x	
Inne sposoby promocji				

ANALIZA SWOT

Określenie słabych i mocnych stron sołectwa oraz szans i zagrożeń.

Silne strony to ludzie, tradycja, środki, na których oparte są konkretne działania.

Słabe strony to czynniki, które mogą utrudnić osiągnięcie sukcesu.

Szanse to korzystne uwarunkowania zewnętrzne, które mogą zostać wykorzystane.

Zagrożenia to czynniki zewnętrzne, które mogą utrudniać lub nawet uniemożliwić realizację zadań.

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Malownicze położenie wsi - T 2. Kilka dróg dojazdowych - S 3. Chodnik po obu stronach w części wsi - S 4. Rozbudowa jednorodzinna – duże zainteresowanie - B 5. Zgrana część mieszkańców - J 6. Przedsiębiorczy mieszkańcy - B 7. Zabytki i miejsca kultu - T 8. Prężnie działające KGW BIAŁA - J 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stara zniszczona świetlica - S 2. Niepełne oświetlenie wsi - S 3. Brak chodników w części wsi - S 4. Niezagospodarowane boisko - S 5. Zła nawierzchnia pobocznych dróg gminnych - S 6. Niepełne ogrodzenie placu zabaw - S 7. Zniszczona nawierzchnia boiska betonowego przy placu zabaw - S 8. Zły stan drogi dojazdowej do świetlicy (szuter i dziury) - S 9. Część posesji zaniedbanych z pustostanami przy drodze - T 10. Niedokończone prace na skwerku przy zagospodarowaniu zieleni - S 11. Brak tablicy informacyjno-turystycznej - B 12. Nieskorygowane starodrzewie przy budynkach mieszkalnych i na placu zabaw - T 13. Słabe zaangażowanie mieszkańców - J 14. Obiekty zabytkowe i obiekty kultu w tym figurki renowacji - T 15. Brak kanalizacji - S 16. Małe doświadczenie w pozyskiwaniu środków - B
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostępne środki na obszary wiejskie – B 2. Rozwój turystyki - B 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie natężenia ruchu drogowego - J 2. Podtopienia przy ulewnych deszczach - J

ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJU WSI

J – jakość życia - warunki niematerialne i duchowe (relacje sąsiedzkie, współpraca sąsiedzka, życzliwość, akceptacja postaw aktywnych, poczucie współczesności i współtworzenia, możliwość samorealizacji, oferta kulturalna, edukacyjna, wypoczynku i rekreacji oraz życia społecznego, poziom samoorganizacji społecznej, poczucie bezpieczeństwa, zagrożenia, dostępność komunikacyjna, zaopatrzenie w towary i usługi, stan środowiska, poziom wykształcenia)

S – standard życia - czynniki materialne (infrastruktura techniczna i społeczna w przestrzeni publicznej, np. chodniki, drogi, parkingi, oświetlenie uliczne, wodociąg, kanalizacja, sieć telefoniczna, internet, świetlica, dom kultury, boisko, plac zabaw, przedszkole, szkoła, biblioteka, placówki usługowe, wyposażenie, stan posesji)

T – tożsamość wsi i wartości życia wiejskiego (kultura, tradycje, obyczaje, gwara, kultywowanie i rozwijanie poczucia wspólnoty, wzorce wychowawcze i więź międzypokoleniowa, uroczystości i rocznice, lokalny kult, pamięć o wybitnych mieszkańcach i wydarzeniach, lokalny indywidualny styl osadnictwa i budownictwa, krajobraz kulturowy i przyrodniczy, charakterystyczne elementy architektury i urządzenia przestrzeni publicznej, tradycyjne uprawy i hodowle, lokalne kuchnie i potrawy, tradycyjne zawody, szczególne formy pomocy sąsiedzkiej i zaangażowanie w sprawy publiczne)

B – byt - warunki ekonomiczne (roztężnienie planistyczne, wsparcie postaw przedsiębiorczych, zorganizowanie przedsiębiorców i producentów rolnych, usługi i produkcja, produkty, możliwość pozyskiwania dochodu przez społeczność lokalną na cele publiczne i promocja)

Tożsamość wsi i wartość życia wiejskiego

1,7	-	(=)=
9,12	-	

Wnioski: Obszar NEUTRALNY a otoczenie OBOJĘTNE

Zalecenia: Należy wykorzystać silne strony a niwelować słabe strony w procesie odnowy wsi.

Standard życia (warunki materialne)

2,3	-	(-)=
1,2,3,4,5,6,7,8,10,15	-	

Wnioski: Obszar SŁABY a otoczenie OBOJĘTNE

Zalecenia: Należy wykorzystać silne strony i niwelować słabe strony w procesie odnowy wsi.

Jakość życia (warunki niematerialne i duchowe)

5,8	-	(+)-
13	1,2	

Wnioski: Obszar MOCNY a otoczenie NIEKORZYSTNE.

Zalecenia: Należy wykorzystać silne strony a niwelować słabe strony i zagrożenia w procesie odnowy wsi.

Byt (warunki ekonomiczne)

4,6	1,2	(=)+
11,16	-	

Wnioski: Obszar NEUTRALNY a otoczenie KORZYSTNE

Zalecenia: Należy wykorzystać silne strony i szanse a niwelować słabe strony w procesie odnowy wsi.

WIZJA ROZWOJU WSI NA LATA 2026-2033

Wizja hasłowa:

Biała - turystyczna wieś pełna atrakcji

Wizja opisowa

Biała to piękna i zadbana miejscowość oferująca liczne atrakcje turystyczne dla każdej grupy wiekowej. Posiadamy zaplecze turystyczne, dobre drogi dojazdowe z pełnym oświetleniem i chodnikami co czyni naszą miejscowość bardziej atrakcyjną i bezpieczną dla ruchu. Posiadamy Mini Orlik z miejscem spotkań jakim jest duża przestronna wiata. Nowa w pełni funkcjonalna świetlica z nowoczesnymi formami spędzania wolnego czasu co przyczyni się do większej integracji naszej małej społeczności. Prężna jest współpraca mieszkańców z różnymi organizacjami, która pomoże nam rozwinąć się pokoleniowo i tradycje.

PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ROZWOJU WSI

na okres 01.2026 – 12.2026

	Odpowiedź	Propozycja projektu (nazwa, termin)	Czy nas stać na realizację? (tak/nie)		Punkcja	Hierarchia
			Organizacyjnie	Finansowo		
Co nas najbardziej zintegruje?	Wspólne działanie	„Od Seniora do Juniora„ łączymy pokolenia (VI – X)	tak	tak		I
Na czy nam najbardziej zależy?	Na zadbanej wsi	Konkurs na najpiękniejszą zadbaną posesję i teren wokół (V- VIII)	tak	tak		II
Co nam najbardziej przeszkadza?	Mała dbałość o historię	Kontynuacja Kroniki o wsi BIAŁA (II – X)	tak	tak		III
Co najbardziej zmieni nasze życie?	Wycieczka	Wycieczka integracyjna do miejscowości turystycznej np. wioski tematycznej (IV – VI)	tak	tak		IV
Co nam przyjdzie najłatwiej?	Przygotowanie wniosku	Złożenie wniosku do Urzędu Marszałkowskiego (II- III)	tak	tak		V

PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ROZWOJU WSI NA LATA 2026-2033

Wizja: Biała to piękna i zadbane miejscowość oferująca liczne atrakcje turystyczne dla każdej grupy wiekowej. Posiadamy zaplecze turystyczne, dobre drogi dojazdowe z pełnym oświetleniem i chodnikami co czyni naszą miejscowość bardziej atrakcyjną i bezpieczną dla ruchu. Posiadamy Mini Orlik z miejscem spotkań jakim jest duża przestronna wiata. Nowa w pełni funkcjonalna świetlica z nowoczesnymi formami spędzania wolnego czasu co przyczyni się do większej integracji naszej małej społeczności. Prężna jest współpraca mieszkańców z różnymi organizacjami, która pomoże nam rozwinąć się pokoleniowo i tradycje.

Cele jakie musimy osiągnąć	Projekty, przedsięwzięcia służące osiągnięciu celów	Termin realizacji	Źródła finansowania
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO			
1.Zachowanie dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego.	1.1 Bieżące remonty obiektów zabytkowych i miejsca kultu.	2026-2033	Fundusz Sołecki, Budżet Gminy Marcinowice, Budżet Starostwa, LGD „Ślężanie”, środki pozyskiwane z programów rozwojowych regionalnych, krajowych i UE, UMWD, Przedsięwzięcia promujące Idę Odnowy Wsi, praca własna, sponsorzy, darowizny
	1.2 Warsztaty rękodzieła, artystyczne, kulinarne, historyczne itp.	2026-2033	
	1.3 Kontynuacja kroniki o wsi Biała.	2026-2033	
	1.4 Od Seniora do Juniora, spotkanie co łączy pokolenia, duża impreza.	2026-2033	
	1.5 Konkurs na najpiękniej zadbaną posesję i obejście.	2026-2033	
	1.6 Konkurs na Bożonarodzeniową	2026-2033	
	1.7 Doposażenie działalności KGW np. stroje, wyjazdy itp.	2026-2033	
B. STANDARD ŻYCIA			
1.Poprawa infrastruktury wsi.	1.1 Budowa nowej świetlicy wraz z wyposażeniem.	2026-2033	Fundusz Sołecki, Budżet Gminy Marcinowice, Budżet Starostwa, LGD „Ślężanie”, środki pozyskiwane z programów rozwojowych regionalnych, krajowych i UE, UMWD, Przedsięwzięcia promujące Idę Odnowy Wsi, praca własna, sponsorzy, darowizny
	1.2 Poprawa nawierzchni dróg.	2026-2033	
	1.3 Uzupełnienie oświetlenia przy drodze powiatowej.	2026-2033	
	1.4 Uzupełnienie chodników przy drodze powiatowej.	2026-2033	
	1.5.Budowa nowego obiektu sportowego typu ORLIK.	2026-2033	
	1.6.Budowa miejsc rekreacji dla młodzieży np. skate parku itp.	2026-2033	
	1.7 Remont świetlicy wiejskiej.	2026-2033	
	1.8 Budowa wiaty przy placu zbaw i boisku betonowym.	2026-2033	
	1.9 Budowa kanalizacji	2026-2033	
	1.10 Zagospodarowanie „skwerku „	2026-2033	
	Zabezpieczenie cieku wodnego płynącego pod placem zabaw i świetlicą wiejską	2026-2033	
	1.11 Ogrodzenie placu zabaw	2026-2033	
	1.12 Doposażenie świetlicy wiejskiej.		
1.13 Zagospodarowanie miejsc parkingowych przy świetlicy.			
C. JAKOŚĆ ŻYCIA			
1.Poprawa integracji i współpracy mieszkańców.	1.1 Imprezy integracyjne.	2026-2033	Fundusz Sołecki, Budżet Gminy Marcinowice, Budżet
	1.2 Różne konkursy wiejskie	2026-2033	
	1.3 Wyjazd do wioski tematycznej	2026-2033	

	„Konradówka, Niedźwiedzice, Raczkowa” itp.		Starostwa, LGD „Ślężanie”, środki pozyskiwane z programów rozwojowych regionalnych, krajowych i UE, UMWD, Przedsięwzięcia promujące Idę Odnowy Wsi, praca własna, sponsorzy, darowizny
	1.4 Organizacja wycieczek, rajdów i wyjazdów	2026-2033	
	1.5 Organizacja kursów, odczytów, spotkań, prelekcji, wystaw itp.	2026-2033	
	1.6 Udział w szkoleniach/kursach, wizytach dla KGW i organizacji pozarządowych.	2026-2033	
D. BYT			
1.Promocja wsi.	1.1 Postawienie Witacza/żegnacza.	2026-2033	Fundusz Sołecki, Budżet Gminy Marcinowice, Budżet Starostwa, LGD „Ślężanie”, środki pozyskiwane z programów rozwojowych regionalnych, krajowych i UE, UMWD, Przedsięwzięcia promujące Idę Odnowy Wsi, praca własna, sponsorzy, darowizny
	1.2 Stworzenie gry terenowej np. w formie questu.	2026-2033	
	1.3 Ścieżki dydaktyczne na terenie wsi np. o kolorach, zabytkach itp.	2026-2033	
	1.4 Przygotowanie materiałów promocyjnych np. ulotki, koszulki,	2026-2033	
	1.5 Tablice edukacyjne o zabytkach i atrakcjach.	2026-2033	
	1.6 Pomalowanie krawężników, drzew na biało.	2026-2033	
	1.7 Białe ławeczki na terenie wsi w misjach widokowych i przy posesjach.	2026-2033	
	1.8 Wyjątkowa rzeźba, pomnik np. wiaderko z farbą albo pędzel z białą farbą.	2026-2033	
	1.9 Murale tematyczne.	2026-2033	
	1.10 Tabliczki kierunkowe do atrakcji (białe)	2026-2033	
	1.11 Ławka Gigant w kolorze białym z widokiem na Ślężę.	2026-2033	
	1.12 Wyznaczenie szlaki/ścieżki spacerowej z Białej na Ślężę	2026-2033	
	1.13 Tablice z mapą atrakcji wsi	2026-2033	
	1.14 Kierunkowskaz z km do miejscowości ze słowem Biała np. Bielsko Biała 400 km, Białowieża 600 km itp	2026-2033	

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

